

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vico d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250
Letna naročnina L. 2.500
Letna inozemstvo L. 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 30 (908)

Gorica - četrtek, 28. julija 1966 - Trst

Posamezna številka L 50

Titova pomiritev z Vatikanom

V medvojni Jugoslaviji je katoliška Cerkev brez konkordata živel v sorazmernem miru in svobodi ter je uživala na splošno iste pravice kot v drugih državah demokratične Evrope — takih, ki so imele svoje konkordate z Vatikanom kot tudi takih, ki jih niso imele — dokler ni vprašanje konkordata, ki ga je malo pred smrtjo pripravil kralj Aleksander, prišlo pred parlament. Tedaj pa so cerkveno-politična nasprotja bruhnila na dan s tolikšno silo, da je dr. Anton Korosec kot najuglednejši katoliški član tedanje vlade in še katoliški duhovnik povrh, v parlamentu ustavil razpravo, čeprav je bil konkordat že slovesno podpisan. Izkazalo se je, da je bilo to tedaj v najboljšem interesu Cerkve in države.

BEOGRAJSKI PROTOKOL

25. junija je bilo objavljeno, da sta komunistična vlada Jugoslavije in Vatikan podpisala dogovor (protokol), ki naj bi v bodoče urejal odnose med Cerkvijo in jugoslovansko državo.

Ta dokument je nekaj posebnega, pa tudi neobičajnega. Konkordat gotovo ni. Po vsem, kar je doslej znanega o vsebini tega protokola, se položaj Cerkve v Jugoslaviji ni nič spremenil. Kot doslej bo Cerkev tudi vnaprej ostala tolerirano zasebno društvo in bo njene pravice uravnavale zakon o verskih združenjih. O kakšnem zboljšanju položaja Cerkve v Jugoslaviji ni govora, saj protokol ne uvaža novih pravic za Cerkev, od starih bolečin in pravic pa popravlja, in to samo delno, eno samo.

Kakor sta povedala državnik, ki sta ta nenavadni dokument v imenu pogodbenih strank podpisala, msgr. Agostino Casaroli za Vatikan in Milutin Morača, predsednik odbora za verske zadeve pri zvezni vladi Jugoslavije, vsebuje ta protokol samo tole:

KAJ DOGOVOR VSEBUJE

Vatikan je dobil pravico, da bo lahko poslal v Beograd svojega delegata, ki bo sicer užival diplomatsko zaščito, ne bo pa imel položaja in časti poslanika. Tudi Beograd bo imel pri Vatikanu takega zastopnika. Vzpostavljena je torej redna poslovna zveza, daš bolj skromna, kot je bila dotlej, ko je Beograd pred 14 leti ob priliki imenovanja nadškofa Stepinca za kardinala prekinil vse zveze z Vatikanom in jih razdril.

Ni še znano, če je v dogovoru kaj določil o delokrogu in vlogi jugoslovanskega delegata pri Vatikanu, ki bo imel naslov poslanika. Glede poslanstva bodočega apostolskega delegata v Beogradu je rekel msgr. Casaroli samo to, da bo to »edinstvena naloga, ki se bo morala šele preizkusiti. Tisti, ki položaj poznajo, pa pravijo, da bo šele praksa pokazala, če bo mogoč novi delegat kaj omilil pritisk, ki ga režimski uradniki izvajajo na škofo in duhovnike.

Jugoslovanska vlada je v protokolu dala zagotovilo Vatikanu, da bo mogla katoliška Cerkev v Jugoslaviji izvrševati verska opravila in bogoslužja. Jugoslovanska vlada tudi priznava Cerkvi oblast, da odloča v duhovnih zadevah in v vprašanih verskega značaja ter jamči tudi škofom pravico, da imajo zveze z Vatikanom in sv. očetom. Vse to pa določa že dosedanj zakon o verskih združenjih. Titov režim ni torej Cerkvi podaril nič novega.

Vatikan pa je s svoje strani zajamčil Jugoslaviji, da bodo duhovniki delovali tam samo na cerkvenem področju in da ne bodo zlorabljali svojih verskih in cerkvenih opravil za kakšne cilje, ki bi imeli političen namen. Tudi je Vatikan v soglasju z načeli katoliške morale izjavil, da obsoja vsako dejanje političnega terorizma ter vse podobne oblike nasilja in bo zato s primernimi odredbami nastopil proti duhovnikom, ki bi se udeleževali take delavnosti.

Ti dve poslednji določili sta nekaj izrednega, nekaj zaradi česar bo beograjski protokol dobil posebno mesto v zgodovini podobnih pogodb. Nič ni povedano, kdo bo sodil duhovnike, ki se bo-

do pregrešili, niti ne, kdo odločil, kaj je »zloraba v politične namene«. Dokler tega dopolnila ne bo, bodo duhovniki izročeni na milost in nemilost komunistični policiji, katera lahko vsako dejanje bogoslužja in vsak versko-moralni pouk, ki komunistom ne bo šel v račun, smatra in razglasi za politično zlorabo duhovniškega poslanstva.

PROTOKOL SE NI VSE

Msgr. Casaroli je dejal, da je protokol poskus, ki zaključuje ne le dobo dvehletnih pogajanj, temveč sploh »bolj težavno obdobje«.

Ob misli na to »bolj težavno obdobje« človeku nehoti sili v spomin in pod pero: nasilna smrt dolge vrste katoliških duhovnikov in redovnikov, ki so jih jugoslovanski komunisti nedolžne pomorili; pred oči prihajajo ječe, zapori, koncentracijska kazenska taborišča, kjer so trpeli, hirali in bili zapostavljeni katoliški duhovniki in verniki, obsojeni skupno na tisoče let; spomin plava na leta nazaj, ko so Cerkvi zaplenili vse premoženje, ji uničili verski tisk, se polastili njenih zavodov ter zatrili vse katoliško šolstvo.

O vseh teh in stilih nasiljih v beograjskem protokolu ni svita omembe, kaj šele obsodbe, prav tako ne najdemo vsaj rahlo izražene namere, da se v bodoče to ne bo več dogajalo. Pač pa prvič v zgodovini konkordatov naletimo v omenjeni listini izrecno določilo, da obsoja Vatikan politično nasilje in vsa druga nasilna dejanja, kakor da to ne bi bilo samo po sebi umevno. Vsak politično pismen človek v Jugoslaviji, zlasti pa Hrvat, ve, kam meri to določilo, ki bi imelo neprimerno večjo in drugačno važnost, če bi se za to katoliško načelo posebej in jasno izjavila tudi komunistična vlada Jugoslavije, ki jo je spočelo, jo rodilo in jo vzdržuje politično nasilje.

Tako pa ostane vtis, da je do tega protokola prišlo, ker je Tito iskal priliko, da si z diplomatskega obraza izmije madež, ki mu je kazil moralni ugled na Zapadu. Sveti sedež pa je skušal porabiti tudi to priliko kot eno izmed svojih stopenj na poti trpljenja in ponižanja — s križem in pod križem — z vero in upanjem v vstajenje svobode krščanstva med zaslužjenimi narodi Evrope.

DR. MIHA KREK, USA

Avstrijsko gospodarstvo v zagati

Na prvi videz se zdi, da spada Avstrija trenutno med gospodarsko najbolj cvetoče države v Evropi. Brezposelnih je komaj dva odstotka, plače so se zadnji čas povečale za deset odstotkov, življenjski stroški pa le za šest. Za novo leto in velikonočne praznike so ljudje kupovali drug drugemu bogata darila, od najrazličnejših električnih aparatov do razkošnih avtomobilov. Avstrijci množično odhajajo na počitnice, tako v države zahodne kakor vzhodne Evrope.

Pa vendar, avstrijsko gospodarstvo je zašlo v zagato. Manjka novih naložb in vse to vpliva, da je avstrijska konkurenčna sposobnost v EGS (Evropska gospodarska skupnost) vedno manjša.

Avstrijsko gospodarstvo sestoji iz 47% zasebne industrije in iz 35% podržavljene industrije. Do te industrije je prišla Avstrija ne s podržavljenjem, temveč s tem, da je podedovala po obnovi državne neodvisnosti nemška državna podjetja, ki jih je ustanovil nemški rajh. Tako je v rokah državnega kapitala velik del jeklar-ske industrije, razne kemikalije, usnje, papir, stavbeni les in zraven še vedno nedonosne avstrijske državne železnice, ki pa seveda s tem niso nič različne od drugih evropskih železnic.

Zasebna industrija je spet poglavje zase. Preveč je razdrobljena in obsega vsaj 25% pritlikavih industrijskih obratov, v katerih ne dela več kot po dvajset delovnih moči. Nujno je potem, da proizvajajo taka podjetja blago v majhnih

Vojna v Vietnamu zavzema vedno večji obseg. Trdna odločenost severnovietnamskega predsednika Ho-Ci-Minha, da se ne bo pogajal, dokler Severnoamerikanci ne bodo odšli domov, pa istočasno neodoljivo stališče Johnsonove vlade, da je pripravljena razpravljati o pogojih za mir le tedaj, če bodo severnovietnamske oblasti prenehale podpirati južnovietnamske gverilce, spreminjata vietnamsko vojno v spopad vedno večjih razmerij, ki grozijo preiti sčasoma v tretjo svetovno vojno, če se bo vojnim akcijam pridružila še rdeča Kitajska. Ta daje k sreči le bojovite izjave, pa tudi sam Ho-Ci-Minh si ne želi, da bi enkrat postal kitajski podložnik. V tem pogledu je titoizem nedvomno tudi v krvi vietnamskih komunistov. Kljub temu se pa politični opazovalci sprašujejo, koliko časa bo Severni Vietnam še vzdržal brez izdatne pomoči komunističnega bloka silni pritisk severnoameriškega vojnega stroja, ki se stopnjuje iz dneva v dan.

OPERACIJA »RAZPRŠITEV« V HANOJU

Zadnja bombardiranja severnovietnamskega glavnega mesta Hanoja in najbolj važnega pristanišča Hajfonga sta Severni Vietnam zadela v živo. Vlada se je morala odločiti za izpraznitev Hanoja. Pri tem sodelujejo vsi razpoložljivi avtomobili in tovornjaki. Prestolnica se prazni v ritmu deset tisoč ljudi na dan. Vsa ministrstva, razen predsedništva vlade in zunanjega ministra so odšla na deželo. Razmeščena so na krajih 40 do 60 km od Hanoja. Mnogi ministri niti ne vedo, če je v naselju, kamor odhajajo, elektrika; zato so dobili ukaz, naj se oskrbijo z zadostnim številom sveč in petrolejk.

Vsa ta razpršitev vladnih ustanov bo vsekakor prinesla s seboj

resne probleme v zvezi s težavnim vzdrževanjem zvez med posameznimi ministrstvi ter predsedništvom vlade, ki je ostala v Hanoju. Prav tako je v preurejanju vsa industrija. Posebne izvidniške ekipe posameznih tovarn odhajajo na deželo, da tam ugotovijo pogoje za preselitev in nadaljevanje dela.

Med tem pa dežujejo bombe izpod neba, katerih množičnost zatemnjuje zavezniške napade proti koncu zadnje vojne na ozemlje Nemčije. Povprečje odmetanih bomb v enem mesecu presega mesečno povprečje, vrženih na vso Evropo v času druge svetovne vojne.

ZAENKRAT NE BODO SODILI AMERIŠKIH LETALCEV

Prejšnji teden je bilo svetovno mnenje zelo v strahu, da bo Ho-Ci-Minh izvedel svojo grožnjo in sodil ujetih ameriške letalce kot vojne zločince. Da bi tako dejanje lahko pripeljalo do nepredvidenih posledic, je bilo vsem jasno. Vse ameriško ljudstvo bi se kot en mož postavilo za svojim predsednikom Johnsonom in ga enodušno podprlo. Umolkniti bi morali njegovi kritiki, kakor senator Fulbright, in vojna bi lahko dobila čisto nov obraz.

Da je napovedal Ho-Ci-Minh omenjeni proces, je bilo gotovo v zvezi z notranjim položajem v Sev. Vietnamu. Bombardiranja polagoma rušijo odporno silo ljudstva, ki si želi pogajanj in miru, ne pa trmatega odpora na življenje in smrt. Treba je bilo najti krivce, katerih kaznovanje naj bi pomirilo trpečni narod. Ho-Ci-Minh jih je našel v ujetih ameriških pilotih.

Vsa zadeva je dobila tako grozeč izraz, da je sam sv. oče Pavel VI. smatral za primerno, da prosi za človečansko postopanje z ujetimi letalci. Medtem je sam Ho-Ci-Minh spoznal, da se je prenačil. Zato je te dni dal izjavo, da ameriški piloti niso glavni zločinci v vietnamski vojni in da bi morali namesto njih priti pred sodišče Johnson in drugi, ki so letalce v Vietnam poslali. Ameriških pilotov, ki so jih ujeli, ne bodo več imenovali »vojne zločince«, ampak »zločince zoper vietnamsko ljudstvo«. Njihovo delovanje bo proučil poseben Odbor za ugotavljanje vojnih zločinov ameriških imperialistov v Vietnamu.

Ta odbor se je prvič sestel 22. julija. Izdal je poročilo, da zaenkrat ameriških letalcev ne bodo sodili, pač pa opozarja svetovno javnost, da spominja ravnanje ameriških imperialistov na hudo delstva fašistov in nacistov. Sporočilo tega odbora je povzročilo v Sev. Ameriki vidno olajšanje. Najhujša napetost je zopet mimo.

STALIŠČE AMERIKANECV DO VIETNAMA

Te dni je bila objavljena diplomatska nota, ki jo je severnoameriška vlada 9. julija izročila moskovskim oblastnikom kot odgovor na pritožbo, da je bombardiranje Hajfonga spravilo v resno nevarnost štiri sovjetske trgovske ladje, ki so bila zasidrane v omenjenem pristanišču.

V noti je rečeno, da se je Washington odločil za bombardiranje petrolejskih zalog v Hanoju in v Hajfongu z namenom, da prepreči vedno večjo napadalnost Sev. Vietnama, ki brez sramu oskrbuje

južnovietnamske gverilce s hrano in orožjem, kar je v očitnem nasprotju z ženevskim dogovorom iz leta 1954. Obžalovati je, da pošilja prav sovjetska vlada petrolej Sev. Vietnamu, ko ga le-ta uporablja v vojne namene, namesto da bi sodelovala s Sev. Ameriko pri naporih, da se prepriča Sev. Vietnam o nesmiselnosti in škodljivosti njegovega ravnanja, istočasno pa vse stori, da se začne pogajanja za neposreden konec spopada.

Zelo jasan je bil tudi ameriški predsednik Johnson, ko je govoril na več krajih v državah Kentucky, Indiana, Tennessee in Illinois. Dejal je, da je treba komunistično gverilo v Vietnamu enkrat za vselej iztrebiti, ker se bo drugače ta tip napadalnosti razširil po vsem svetu. Združene države Sev. Amerike so trdno odločene ostati zveste besedi, dani južnovietnamskemu ljudstvu, streti komunistični napad in doseči časten mir. Ameriški vojniki v Vietnamu se borijo za iste cilje, ki so jih vodili takrat, ko so trikrat prekoračili vode oceanov ob priliki dveh svetovnih vojn in spopada na Koreji. Komunistična napadalnost je nova vrsta rdečega kolonializma v Aziji. Če bi komunisti zmagali v Vietnamu, potem se bodo lotili novih podvigov in vsa svobodna Azija bo zaječala v krčih bratomornih vojn. Zato ostane slej ko prej cilj ameriške dejavnosti ustaviti napadalca in priti do poštenega miru.

Menimo, da je Johnson izrazil stališče, ki ga mora osvojiti vsakdo, kateremu je drag mir v svobodi, pravici in medsebojnem spoštovanju. Dajati severnoameriški navzočnosti v Južnem Vietnamu druge razlage in ji zlasti podtikati kolonialistične namene, bi pomenilo dajati roko svetovnemu komunizmu, ki bi si prav iz Južnega Vietnama rad napravil odskočno desko za vso jugozahodno Azijo.

Gospodarski ukrepi v Angliji

Takoj po svoji vrnitvi iz Moskve je angleški ministrski predsednik Wilson sprejel gospodarske ukrepe, ki so osupnili ne samo Angleže, ampak ves svet. Vlada je zamrznila cene in plače najmanj za leto dni, povečala je davek na pivo, žgane pijače in bencin, zvišala prometni davek, podražila telefon in pošne usluge, strogo omejila odplačevanje blaga na obroke, predvsem avtomobilov, zmanjšala devizno kvoto turistov, če gredo na počitnice izven območja funt-sterlinga, od 250 funtov na 50 ter znižala državne izdatke doma in v tujini. Wilson je v svoji izjavi v parlamentu tudi priznal, da se bo zaradi teh ukrepov povečalo število brezposelnih. V radijskem in televizijskem govoru ljudstvu je moral povedati tisto, kar je natančno nasprotno onemu programu, s katerim je laburistična stranka zmagala na volitvah leta 1964 in leta 1966.

Trije največji sindikati, med njimi sindikat transportnih delavcev so že sklenili, da se bodo borili proti zamrznitvi plač ter da ne umikajo svoje zahteve po njih zvišanju.

Angleški gospodarski ukrepi so imeli odmev tudi v Zahodni Nemčiji. Finančni minister Callaghan je odšel v Bonn in predložil nemškemu finančnemu ministru, da bo Vel. Britanija umaknila vsaj del svojih čet z Rena, če Zvezna republika Nemčija ne bo plačala vseh deviznih izdatkov, ki jih ima Anglija z vzdrževanjem svojih 55.000 vojakov v okviru NATO-organizacije na tleh Zah. Nemčije.

Tudi cigani so otroci božji

»Pozdravljeni, vi neprestani popotniki, vi prostovoljni izseljenci, vi stalni begunci, vi neumorni ljudje brez počitka, vi ki nimate lastne hiše ne stalnega bivališča ne ljubeče domovine. Pozdravljeni vi, ki zrete na svet z nezaupanjem in zre svei enako na vas; ki ste si za svoj svet izbrali potujočo karavano in živite v svojem zaprtim krogu! Naj vam bo znano: Cerkev želi, da sprejmete njeno materinsko roko! Marsikaj bomo lahko storili za vas, za vaše otroke, za vaše bolnike, za vaše družine, za vaše duše, če se boste zaupali Cerkvi.«

Te besede je lani sv. oče Pavel VI. spregovoril ciganom, ko jih je obiskal v septembru 1965 v njihovem taborišču Pomezia blizu Rima. Tedaj je bil ves svet opozorjen na čudno ljudstvo, ki že stoletja prebiva v raznih državah Evrope in za katero skoro nihče ne ve, od kod je prišlo in koliko ga je.

Tudi v Italiji živijo cigani. Eni pravijo, da jih je okrog 50.000, drugi spet do pol milijona. Kdo naj pove točno število, ko jih pa do sedaj ni nihče preštel!

Meseca julija so časopis v Italiji znova pisali o ciganih. V prijaznem mestu Brixen na Južnem Tirolskem se bo namreč 30. julija zaključil tečaj za učitelje, ki se nameravajo posvetiti pouku med cigansko mladino. Tečaj se je pričel 4. julija, organiziral ga je vzgojni inštitut padovanske univerze pod vodstvom prof. Giuseppe Flores d'Arcais, prišlo pa je nanj okrog 40 tečajnikov.

Kako je prišlo do tega tečaja? Že leta nazaj se trudil msgr. Bruno Nicolini, da v zimskih mesecih, ko se cigani ustavijo na periferiji mesta Bocen (Bolzano), poučuje cigane v pisanju in branju. K temu delu je pred časom pritegnil tudi mlado učiteljico Mirello Kárpáti, ki je potem to delo tako ljubila, da se mu je predala z vso dušo. Sad njenega vsakdanjega stika s cigani je bila nato doktorska razprava, ki jo je predložila na univerzi v Padovi. Ne samo, da je bila odlično ocenjena: njen profesor dr. Giuseppe Flores d'Arcais se je za problem pouka med cigansko mladino tako navdušil, da je vso zadevo predložil italijanskemu prosvetnemu ministrstvu, ki je lani, 15. septembra uzakonilo šest novih šol za cigane, pedagoškemu inštitutu v Padovi pa poverilo nalogo, da vodi akcijo za izobrazbo ciganske mladine po vsej Italiji.

Popoln uspeh ameriških astronautov

Združene države Sev. Amerike so prejšnji teden znova poslale v vesolje dva od svojih astronautov. To sta bila Collins in Young. V vesoljstvo ju je ponesla kabina »Gemini 10«.

Prvi cilj tega poleta je bil združiti se z »Ageno 8«, ki že od 16. marca kroži okoli zemlje v višini 400 km. Astronavtoma je spojitve popolnoma uspela. Po 39 urah in 40 minutah sta se zopet ločila od »Agena 8«, jo nato začela zasledovati in jo potem znova dohitela.

Astronava pa sta bila uspešna tudi glede vesoljskega sprehoda. Izvršil ga je Collins, ki je bil pritrjen na 15 metrov dolg jeklen kabel. Ta sprehod je trajal namesto predvidenih 55 minut le 28 minut, ker so ugotovili, da je vesoljska ladja porabila preveč goriva. Ob tej priložnosti je Collins tudi snel z zunanje stene »Agena 8« ploščo, na kateri se poznajo udarci meteoritskih drobcov. Znanstveniki bodo lahko sedaj ob tej plošči proučili nevarnost, ki preti od teh drobcov astronautom v vesolju.

Collins in Young sta dosegla pri svojem poletu še poseben rekord: prišla sta do višine 750 km v vesolju. Na zemljo sta se vrnila prejšnji četrtek, 21. julija, potem ko sta krožila okrog zemlje 70 ur in 47 minut.

Dva atentata

Se vedno prevladuje pri nekaterih ljudeh miselnost, da se dajo politična vprašanja rešiti s surovo silo. Posledica so nesmiselno uničena življenja, ki ostanejo večen tožnik zoper ravnanje tistih, ki skušajo z nasiljem uveljaviti svoje poglede in svoje zahteve.

Prvi atentat se je zgodil v nedeljo, 24. julija ponoči na Južnem Tirolskem. Neznanec si v kraju S. Martin in Gsies streljal s strojnico na skupino finančnih stražnikov. Enega so ubili, dva pa ranili. Napadalcu so, kakor se zdi, prišli iz avstrijskega ozemlja in se tjakaj po izvršenem zločinu umaknili. Jasnó je, da je ponovni teroristični napad v italijanski javnosti mučno odjeknil, med domačim prebivalstvom, ki si ne želi drugega kot v miru živeti, pa pustil bolesten vtis.

Ta inštitut je letos tudi pripravil »okroglo mizo« v Brixnu o ciganskem vprašanju. Najbolj zanimiv govornik je bil jezuitski pater iz Francije Jean Fleury, ki se za cigane zanima iz časa zadnje svetovne vojne, ko je našel cigane skupaj s preganjanimi Judi v koncentracijskem taborišču pri mestu Poitiers. P. Fleury je bil mnenja, da je treba ciganski problem reševati postopoma in v zvezi z novim rodom. Starejšim bi bilo treba preskrbeti ciganskemu značaju primerno delo in lastna naselja, mladino pa potom šol usmeriti v poklicno delo.

CIGANI, KDO SO?

Novejša jezikovna raziskavanja so dognala, da je ciganski jezik azijskega izvora in soroden pradavnemu sanskrtu, ki se je govoril v Indiji. Sami cigani so se iz Indije izselili v 9., 10. in 11. stoletju, kar velja zlasti za evropske cigane. Povsod, kamor so prišli, so zasloveli zaradi svojih kovaških izdelkov, pa tudi kot godbeniki so si povsod ustvarili dober glas. Radi tudi berejo prihodnost iz rok ter se posvečajo rokohitstvu. Ni čuda, če jih pri tem prevzame skušnjava, da kdaj mimogrede kaj zase spravijo.

Navadno vidi evropski človek v ciganih tatove kokoši, potepuhe in lenuhe. Tako gledanje nanje ni niti resno niti krščansko. Predvsem je potrebno, da se seznanimo z njihovim mišljenjem in njihovim značajem. Kar so v Evropi, se čutijo ogrožene, saj so bili v vseh dobah preganjani; zato so do družbe nezaupljivi. Zanje je največja dobrina svoboda kretanja. Zanje so pripravljene doprinesti največje žrtve. Mi ne razumemo njihovega premikanja iz kraja v kraj in oni verjetno pomilujejo nas, ki se vežemo na košček zemlje in smo sužnji svoje civilizacije. Govorimo pač dva različna jezika, to je vse.

Kdo naj torej stori prvi korak k zblizanju? Gotovo tisti, ki se nahaja v bolj-ših razmerah. In to smo mi, kristjani. Bila je naša družba, ki jih je stoletja prezirala, zaničevala, sovražila, preganjala. Ta družba je sedaj v duhu zadnjega koncila dolžna, da temu ljudstvu ponudi roko, iskreno in brez pridržkov. Že omenjeni tečaj v Brixnu je gotovo izraz tega novega duha in v čast prirediteljem ter vsem, ki so se ga udeležili.

—jk

NOVICE IZ SLOVENIJE

Farsa v Ljubljani

Vladimir Gajšek, avtor bogokletne peski »Sveta družina«, je eden redkih slovenskih literatov, čigar ime se omenja tudi v mednarodni kroniki. Do tega slovesa pa je prišel na kaj nenavaden način. Marca meseca letos ga je okrogno sodišče v Ljubljani — o čemer smo že poročali — obsodilo »zaradi škovanja k verski nestrpnosti« pogojno na štirinajst dni zaporu. Če so resnične novice, da Gajšek ni član komunistične partije, pač pa pripada krogu eksistencialistične opozicije, je režim storil še bolj uspešno potezo: žrtvoval je nekoga, ki ni bil njegov.

In kaj je režim s to obsodbo zasledoval? Dvoje: doma je predstavil Cerkev kot nasprotnico »ustvarjalne umetniške svobode« (do razprave je namreč prišlo na podlagi ovadbe slovenskih škofov), pred zunanjim svetom pa je samega sebe prikazal kot zaščitnika verskega čustvovanja. V času, ko so se vsepovsod zgražali nad procesom in obsodbo, ki je doletela pisatelja Sinjavskega in Daniela v Moskvi in v času, ko so tekla pogajanja med Vatikanom in Beogradom, je bila obsodba Gajška nedvomno spretna politična pravosodna poteza.

Naj omenimo le reakcijo resnega avstrijskega časopisa *Wiener Kirchenzeitung*. V svoji binkoštni številki najprej podčrtano navaja ljubljansko sodbo in poudarja, da so bili sodniki komunisti, nato pa napravi zaključek, da sedanji režim v Jugoslaviji spoštuje verska čustva državljanov katoliške vere, kar vse kaže na izdatno zblizanje razmerja med Cerkvijo in režimom.

Seveda se ob takem zunanem odmevu glasnik jugoslovanske vlade Dušan Blagojevič, ko je po vrnitvi podtajnika zuna-

nega ministra Petra Ivičevića razlagal dosežke dogovarjanj med Beogradom in Vatikanom, ni mogel izmakniti skušnjavi, da ne bi omenil Gajškove obsodbe in poudaril, kako jugoslovanski komunistični režim spoštuje verska čustva.

Toda vidi se, da je bila obsodba le taktična in prehodnega značaja. Vrhovno sodišče Slovenije je namreč 14. junija 1966 razveljavilo sodbo okrognega sodišča v Ljubljani z obrazložitvijo, da »ni moglo priti do prepričanja, da bi obtoženi imeli namen škovati k verski nestrpnosti«. S tem pa je obsodba Gajška »dejstvo brez sebi enakega v neki socialistični državi«, kot je še zapisal današnji Jugoslaviji naklonjeni francoski list *Le Monde* 16. junija 1966, zgubila vso svojo propagandistično vrednost.

Zgodba o plugih

Pred poldrugim letom je mariborsko podjetje »Surovina« nabavilo v Italiji štiri pluge za rigolanje, ki naj bi služili za obnavljanje vinogradov in sadovnjakov v Brdih in na Vipavskem. Ker jih pa nobeno domače podjetje ni hotelo kupiti, so obležali pred okupno postajo podjetja »Surovina« v Šempetru pri Gorici. Sedaj se jih je usmilil neki poslovni človek iz okolice Vidma ter jih odkupil. Tako se bodo plugi vrnili v Italijo, od koder so jih pred časom pripeljali.

Potem se bo pa zgodilo, kar napoveduje ljubljanski *Delo*: »Prihodnja leta se bo pri nas kmetijstvo gotovo hitreje razvijalo kot doslej. Potrebna bo tudi mehanizacija. Ne bo šlo brez močnih rigolnih plugov. In tako se bo verjetno zgodilo, da bomo morali čez čas tisto, kar se nam je ponujalo doma — spet uvoziti!«

Seveda se take zgodbe dogajajo samo v deželah s socialističnim gospodarstvom.

Svetovno nogometno prvenstvo pred svojim zaključkom

Od šestnajstih nogometnih moštev, ki so prišla v začetku julija na angleški otok v upanju, da si bodo osvojila zlati pokal Rimet in z njim naslov nogometnega svetovnega prvaka, jih je po tekmovalstvu v skupinah, ki se je zaključilo v sredo, 20. julija, ostalo le še osem.

To osmerico je žreb razdelil v štiri igre, ki so se izvršile v soboto, 23. t.m. Najbolj pričljivo so Zahodni Nemci odpravili Urugvajce. Rezultat je bil 4:0. Sovjetska zveza je le s težavo uklonila Madžare. Če bi bili ti igrali tako razgibano kot proti Braziliji, ne bi bili odšli poraženi z igrišča. Tako pa so zgubili 2:1. Veliko presenečenje so znova pripravili Severni Korejci. Z bliskovitimi napadi so zmedli portugalsko obrambo in že vodili s 3:0. Le izredni igrači v sposobnostim Eusebia, črnoskega igralca iz portugalske kolonije Mozambik v Vzhodni Afriki se imajo zahvaliti, da so končno le zmagali s 5:3. Nekaj posebnega je pa bila tekma med Anglijo in Argentino. Angleži kar niso mogli spraviti razboritih Argentinec na kolena. Pa jim je prišel na pomoč nemški sodnik, ki je že v prvem polčasu izključil kapetana argentinskega moštva Rattina, proti koncu igre pa še odobril gol dvomljive veljave. Tako so Argentinci zgubili 1:0. Po končani igri so si dali duška na ta način, da so se spravili na sodnika, ki ga je morala zavarovati policija.

Zahodna Nemčija, Sovjetska zveza, Portugalska in Anglija so torej prispele do polfinala. Spet je bil žreb Angliji naklonjen, da je dobila za nasprotnika namesto Zah. Nemčije Portugalsko. Odpravila jo je z 2:1. Rezultat bi bil lahko obraten, če bi bili znali Portugalci pred vrati tako igrati kakor sredi igrišča, kjer so se pokazali mojštre v preigravanju. Seveda, da spraviš žogo v mrežo, to ni dovolj. Angleži so pokazali, da znajo dobro kombinirati, še vedno nenadomestljivi Bobby Charlton je pa znal dvakrat najti luknjo v portugalski obrambi in tako odločil zmago.

Zahodna Nemčija je prepričljivo porazila Sovjetsko zvezo z 2:1. Tako se bosta v

finalu spoprijeli v soboto, 30. julija ob 16^h dve enajstotnici, ki igrata zelo podoben nogomet in sta pokazali skozi vse tekmovalje največ urejenosti in solidnosti v svoji igri. Zmagovalca je težko napovedati, čeprav so mnogi mnenja, da bodo Nemci zaradi svoje atletske vzdržljivosti in boljše napada bliže zmagi kot Angleži. Ker pa je žoga okrogla, bomo raje počakali sobote, ko bo ob šestih zvečer že znan novi nogometni svetovni prvak.

—ej

S TRŽAŠKEGA

Sv. Križ

Gospod urednik! To pismo Vam pišem s prošnjo, da ga objavite v »Katoliškem glasu« v vrednost našim zavednim slovenskim Križanom.

Gre za nekega sosedo, ki mu nočem niti malo škodovati, pač pa bi rad preprečil škodo, ki bi jo lahko on naredil naši slovenski katoliški stvari. Ta gospod hodil okrog slovenskih družin v Sv. Križu in vabi ljudi, naj se vpišejo v neko veliko italijansko vladno stranko. Ljudem pripoveduje, da nima pomena biti za Slovensko katoliško skupnost ali Slovensko skupnost, ker je Slovencev premalo in ker se bo »lipca« kmalu posušila. Omenil bi, da je bil ta gospod deset let brez službe in da mu je preskrbela službo ravno »nepomembna« Slovenska skupnost. O hvalčnostni ne bom govoril. To je njegova stvar, čeprav ni lepo, da je pri avtobusu menda celo kontroliral, kdo gre na tabor slovenske katoliške mladine v Repentabor. Zavedne Križane bi le rad opozoril, da so bili že močnejši ljudje, ki so Slovincem želeli in napovedali narodno smrt, pa smo še vedno živ in bomo živeli, dokler bomo sami hoteli in bomo izpolnjevali poslanstvo, ki nam ga je Bog na tej naši zemlji dal. Tistih, ki so nam smrt želeli, pa ni več.

Zavedne Križane in vse Slovence pa bi rad opozoril, naj ne nasedajo neresničnim govoricam. Slovenska katoliška skupnost je močna in iskreno podpira Slovensko skupnost. »Lipca« je sveža in zelena, lepo poganja in bo še dosegala uspehe za Slovence, kakor tudi pri volitvah. Dokler bomo Slovenci združeni, nas bodo morali poslušati in izpolnjevati naše upravičene zahteve. Drugače bi bilo, če bi se razpršili po raznih italijanskih strankah. To bi naši narodni nasprotniki želeli, upamo pa, da jim ne v Križu ne drugje nihče ne bo šel na led. Skušnjavcem pa naj vsak zaveden Slovenec pokaže vrata.

Mladika št. 6

Ob priliki 3. tabora slovenske katoliške mladine v zamejstvu je izšla letošnja šesta številka Mladike. Naravno je bilo zato, da je uvodnik posvečen tej prireditvi.

Msgr. Jože Jamnik je napisal v zaglavju »Duhovni profili slovenstva« temeljit članek z naslovom »Pojmovanje avtoritete«. Naj bi ga prebrali starj in mladi! Saša Rudolf je med »Profili« obdelal Francoza Jeana Monmeta, ki je predsednik »Akcij-skega odbora Združenih držav Evrope«, prof. Maks Sah pa je prikazal položaj slovenskega šolstva na Tržaškem, ko je bil leta 1954 podpisan 5. oktobra v Londonu sporazum o Tržaškem ozemlju. Zanimiv je tudi ponatis članka iz ljubljanske *Družine* »Fantje iščejo Kristusa«.

Lev Detela je prispeval dva literarna sestavka, ki se prijetno bereta, Karl Volk pa črtico »Upor reči«. Prof. Jože Peterlin je napisal tople besede v spomin umrlega prof. Bekarja-Bršljanskega. Kondor odgovarja v članku »Borci za kulturo« Stojanu Spetiču na trditve, ki jih je zadnji postavil v 2. in 3. številki *Zaliva*.

Kot vedno so zanimive rubrike »Kaj pravite vi?«, »Naši razgledi« in »Pisma vam in nam«.

Ker gre tudi Mladika na počitnice za dva meseca — kot vsako leto — bo izšla naslednja številka v prvi polovici septembra.

—ej

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Srečanja na Sv. Višarjah

Zadnje nedeljo, 24. julija so spet Slovenci množično poromali na Sv. Višarje. Posebno značilen pečat so dnevu dali Slovenci iz Clevelanda v ZDA, ki so prišli k Materi božji v okviru svojega Baragovega romanja. Vodj jih župnik g. Jože Godina, spremlja pa škofijski postulator za Baragovo beatifikacijo iz Marquette-a, kjer je Baraga pokopan ter dva čistokrvna Indijanca.

Ameriški Slovenci so že obiskali sv. očeta ter mu izročili prošnjo za uvedbo kanonizacije, oba omenjena Indijanca pa sta mu v svojih slikovitih oblekah poklonila Baragovo sliko. Z Višarj so slovenski Baragovi romarji nadaljevali svojo pot čez Rateče v Slovenijo, da tam obiščejo vse kraje, kjer je bil Baraga rojen, živel in deloval.

Vreme je bilo preteklo nedeljo na Sv. Višarjah prav prijetno, sicer oblačno, a s krasnim razgledom in kar je glavno — brez dežja. Poleg ameriških Slovencev so prišli tudi romarji iz Zavrata v Sloveniji, skupina Goričanov v organizaciji Apostolstva molitve pod vodstvom g. Kleindiensta, verniki iz Boršta in tržaškem Bregu ter večje število koroških Slovencev.

Vsaka skupina slovenskih romarjev je imela svojo lastno mašo, ob desetih pa je bila skupna za vse navzoče Slovence. Maševal je škofijski postulator iz Marquette-a v latinščini, ki je nekaj besed spregovoril tudi v angleščini tistim svojim romarjem, ki ne razumejo slovensčine. Slednji so pri darovanju tudi zapeli pesem v angleščini. Slovenske molitve in petje je vodil s prižnice msgr. Franc Močnik, slavnostno pridigo je pa imel g. Kristanc, župnik iz Kalifornije, ki letos praznuje 40 let mašništva.

Polna cerkev naših ljudi, mogočno ljudsko petje in zbrana skupna molitev, vse to je pripomoglo, da bo srečanje na Sv. Višarjah ostalo za vse navzoče v trajnem spominu.

—ck

KRATKE NOVICE

Bivši minister postal redovnik

Bivši kanadski minister dr. C. Pouliot je vstopil v kongregacijo sv. Kamila de Lellis. Nadškof v Sherbrooku msgr. Cabana mu je v teku posebne slovesnosti v tamkajšnji stolnici izročil redovno obleko. Kamilijski se predvsem posvečajo skrbj bolnikov.

Od vojne mornarice

do redovnega predstojnika

Bivši poveljnik nemške vojne mornarice Walter Silvester je danes podravnatelj zaveda palotinske kongregacije, kateri pripada. Deluje v kraju Kowo blizu Melbourne v Avstraliji.

Dar letnemu patru

Nemški katoličani so podarili patru Schulteu, ki deluje na misijonski postaji v Groenlandiji, majhno dvosededno letalo. Leteč pater Pavel Schulte vrši svoj apostolat samo na najbolj oddaljenih misijonskih postajah na svetu.

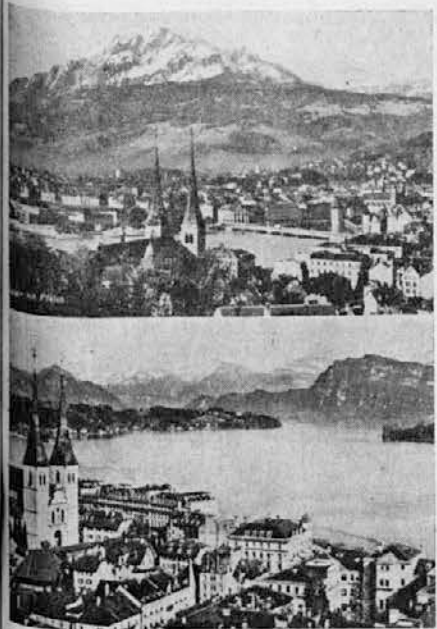
OBVESTILA

Uprava Kat. glasa ima na razpolago še nekaj izvodov nadvse zanimive knjige »NEVIDNA FRONTA«, ki je tudi v Sloveniji vzbudila mnogo pozornosti in jo je v več odlomkih objavil tudi ljubljanski »Nedeljski dnevnik«. Knjiga stane vezana 3100 lir, nevezana 2600 lir. Za poštno stroške je treba dodati 200 lir.

Romanje primorskih Slovencev v Einsiedeln

Vsaka katoliška dežela in vsak katoliški narod imata svoje osrednje Marijino romarsko svetišče. Tako imajo Poljaki Čenstohovo, Avstrijci Marijino Celje, Italijani Loreto, Francozi Lurd in Slovenci Brezje, katoliški Svicarji pa »Marijo v puščavi« — Maria Einsiedeln.

Začetnik te božje poti je sv. Meinrad, ki se je leta 835 umaknil z nekaterimi drugimi samotarji v gozdno dolino, obdano od visokih gora osrednje Švice. Tam je postavil prvo kapelico, ki se je kasneje vključila v mogočen benediktinski samostan, kateri je nastal sto let kasneje. Sa-

Mesto Luzern v osrednji Švici, mesto prirodnih lepote, kulturnih ljudi ter eno središče švicarskih katoličanov, ki bodo kmalu presegli polovico prebivalstva

mostanska zgradba v sedanji obliki je iz leta 1753. Cerkev sama je dolga 113 m in široka 24 metrov.

Biser v baziliki pa je Marijina kapela »Crno Materjo božjo«. Po starodavnem izročilu naj bi bil to kraj, kjer je stala puščavniška kočica sv. Meinarda. Pozneje so to kočico povečali do oblike sedanje kaple in jo obzidali s črnim marmorjem. Francoski revolucionarji so kapelo leta 1798 podrli, toda že leta 1817 je bila obnovljena. Milostna podoba »Crne Marije«, ki drži v levji roki Dete in v desni zlato čezlo, je gotoka umetnina iz 15. stoletja ter iz lipovega lesa. Dim sveh in oljnatih svetilk je polagoma počrnil Marijin obraz.

SLOVENSKI DAN V EINSIEDELNU

Naši romarji so že pred sedmo jutraj 5. julija napolnili prostorno osrednjo ladjo svetišča, ki se razprostira med Marijino kapelo in glavnim oltarjem s sliko Marijinega vnebovzetja. Osem stebrov nosi kar se da bogat strop. Mogočen lestenelec, dolg 6 in širok 4 metre, ki tehtja 120 kg, krasi osrednjo ladjo.

Msgr. Jože Jamnik je pristopil k oltarju in pričela se je občestvena daritev. Po evangeliju je nagovoril zbrane vernike, dr. Alojzij Suštar. Govoril jim je o velikem pomenu, ki ga ima češčenje Matere božje za versko rast ljudstva, omenil, da se je podoba Matere božje zatekla v letih francoske revolucije iz Einsiedeln v Trst, poudaril potrebo, da se z romanjem vsakdo tudi notranje prerodi in končno vse navzoče povabi, naj si z Marijo in po Mariji zagotovijo pot k njenemu Sinu.

Slovenski romarji so sami čutili, da bi nekaj ne bilo prav, če bi sv. maši samo prisostvovali, ne bi pa tudi svojih duš pripravili na Jezusov prihod v sv. Rešnjem Telestu. Zato so v velikem številu

že zgodaj jutraj oblegali spovednice, in ko je prišel trenutek sv. obhajila, je bilo res veličastno gledati vrste naših ljudi, ki so se zgrnile okrog evharistične mize.

Po sv. maši si je vsakdo od Slovencev napravil svoj program. Treba je bilo nakupiti spominke, pisati svojem razglednici, pa misliti tudi na tiste, ki se radi posladkajo ali radi tobak spreminjajo v dim. V Švici je namreč čokolada silno okusna, cigarete pa dvakrat cenejše kot v Italiji.

Dopolodne je zato kaj hitro minilo. Vreme je še kar dobro kazalo in nič ni dalo slutiti, da bo kmalu prišlo do dežja. Mnogi romarji so si ogledali tudi Dioramo ter Panoramo. Diorama predstavlja Jezusovo rojstvo v Betlehemu. Nad pet sto iz lesa zrezanih in z obleko prekritih figur je vključenih v ta prizor. V Panorami pa se vidi Jezusovo križanje, ki je upodobljeno na zaokroženi sliki, v nekakem »cinemascope«, da ima gledalec vtis videti pred seboj pokrajino v vseh treh dimenzijah.

Kosilo je nato združilo spet romarje po hotelih, kjer so stanovali, v živahne skupine. Naj povemo, da je bila postrežba v vseh hotelih res odlična, hitra in predvsem silno pozorna. Vsakdo je lahko ponovil, kar mu je bilo všeč. Zlasti krompirja v raznih oblikah ni manjkalo, saj je znano, da si Svicarji, enako kot Nemci nobene jedi ne morejo predstavljati brez tega sadeža. Hrano je bilo treba zalivati s pivom, ki ni bilo ne slabo ne drago, vinu pa se je bilo bolje odreči, čeprav imajo Svicarji zelo dobro belo vino iz lastnih vinogradov, ker so bile cene le nekoliko preveč zasoljene: steklenica 1000 lir in še čez.

Kmalu po kosilu je završalo z neba: odprle so se nebeške zatvornice. Vse popoldne je potem grozilo z novim nalivom, dokler na noč ni začel padati dež, ki praktično ni več prenehal ves čas bivanja v Švici.

Kljub poslabšanju vremena pa so naši rojakji mogli brez ovir opraviti križev pot po gozdu nad Einsiedelnom, pa tudi večerna procesija z lučkami se je mogla izvršiti, čeprav je vse kazalo, da se bo vsak hip vilo.

Brez dvoma je bila ta procesija najbolj mogočna in najbolj v srce segajoča prireditve vsega romanja. Slovenski verniki so se ponovno zbrali v osrednji ladji bazilike, kjer so najprej poslušali govor g.

Jožeta Juraka iz Gorice, ki je Marijo pred očil kot Mater Cerkve in navzočim pokazal, kako odklon od Marije nujno vodi tudi v odpad od Kristusa, čemur je najlepši dokaz protestantizem, ki je hotel dati čast le Kristusu kot Odršeniku, pa je z Marijo polagoma zavrgel tudi vse, kar je božji Sin učil in prinesel ljudem.

Nato so se prižgale lučke in v obliki ogromne pahljace so se naši romarji spustili iz svetišča navzdol po trgu pred cerkvijo, se nato ob svojih duhovnikih spet združili, odpeli litanije Matere božje ter prešli iz duhovniških rok svoj blagoslov.

Med tem je prikorakala na glavni trg tudi mestna godba na pihala, da nudi Slovencev godalni koncert. Padale so že prve kaplje, a vse je šlo po sreči. Naši ljudje so obkrožili vrle godbenike, jim navdušeno ploskali, v presledkih tudi sami zapeli več naših narodnih in ko se je godba poslovila, udarili iz vseh grl tisto: »Hej Slovenci«, da so se kar šipe v oknih tresle, zlasti ko je prišlo do besed: »Črna zemlja naj pogrezne tega kdor odpada!«. Brez dvoma bi bili doživeli prebivalci mesta Einsiedeln spontan koncert slovenskih pesmi, kajti nikomur se ni mudilo v sobo k počitku, pa je ploha, ki se je vlila, kmalu očistila trg pevcem, vse romarje pa nagnala v hotele. In prav je bilo tako, saj je bilo treba misliti na novi dan, ki se je bližal in je obetal izlet v mesto Zürich.

ŠPORT

Podberšček med najboljšimi v državi

Preteklo soboto so se lahkoatleti Olimpije spet dobro izkazali. Na tekmah v Trstu so naraščajniki dosegli tele rezultate: Met diska (1,750 kg): 1. Podberšček Edj 44,39 m (nov društveni rekord, teželjni rekord, drugi alj tretji v Italiji), tek na 300 m: 8. Spacapan B., 41"; tek na 80 m zapreke: 3. Komavli, 12'9"; 5. Fantini 15'1".

Zaradi dobrih rezultatov v metu krogle in diska se bo Podberšček udeležil vsedržavnega treninga, ki se bo vršil od 1. do 20. avgusta t.l. v Aostu.

Odbojka. Končano je pokrajinsko prvenstvo »Promozione« v Trstu in Vidmu. Vršile se bodo sedaj finalne deželne tekme, ki se jih bo udeležila tudi Olimpija kot edina prijavljena iz gorške province. Tekme bodo morda že v nedeljo, 31. t. m., verjetno pa 7. avgusta 1966. Odbojkarji Olimpije naj bodo pripravljeni.

Einsiedeln je kraj, ki ne privlači samo zaradi svoje slavne božje poti. Lep je že zaradi svojega položaja. Obdaja ga venec gora, visokih do 2200 m, sam leži v višini 900 m med Zürškim in Vierwaldstättskim jezerom, v bližini se zrcali ljubko Sihl jezero, povsod se pa oko odpočije na zelenih tratah in temnih gozdovih.

ANTON VAN DE VELDE

Srce zmaguje

Jon si ne more pomagati, toda prestolonaslednik se preseli na očetova kolena. Moški pač skupaj držijo, kakopak! In obe stranki se spet brezskrbno smejeta vsaka nad svojim krožnikom.

Po kosilu zaspi otroka za eno uro. Jon se obrača in vrti kakor lev v kletki. »Pa pojdi malo v mesto,« pravi njegova žena.

Jon pokima. Bolje, da zgine in se malo premiga, sicer ne vzdrži. Ko je zunaj, teka brez cilja po cestah. V svoji osamljenosti čuti huje kakor kdaj koli trpkost svoje nemoci. Trije franki pa Greetin obraz... Borza dela zanj nima pomena. Saj iščejo spet le izdelovalce steznikov ali mesarske pomočnike. Za duševnega delavca (kako licemersko se to sliši!) ni zaposlitve. Blodi dalje in tišči roke v žepih. Jodo in Phinetta tičita v Nizzi. Bel kruh in nič skrbi.

Jon se spet domisli ženitnine v »Laboureurju«. »Če boš kdaj v stiski, Jon...« Medtem ti sedaj radodarni stric na sinji obali in tukaj pa jemo kašo s fižolom. In jutri?

Tri mesečne plače leže nekje in ga čakajo. »Tolažilni groši,« zmerja Jon. »Nekoliko maže za moje polomljene kosti. Zaduše naj se v svojih frankih!« Godrnja je obstane, da bi si ogledal izložbo. Lepa kredenca. Taka še to — to je Mitjensova prodajalna. Kje so časi? Želja nikoli ni postala resnica... Nedosegljiva kredenca — ali pa njena dvojnica — stoji bleščeča in še prav tako vabljiva v izložbi in odpira vrata: »Vidite, gospod, kako dobra je notranja izdelava in kako udobno je vse!«

»Nimam denarja,« se reži Jon v steklo. »Pusti jo, Mitjens, naj nekaj časa še stoji, lepo mirno jo pusti. Za veliko noč alj za binkošti? V menj ne bodo našli velikopoteznega kupca. Niti na mari mi ni, da bi hodil tja beračti za tiste tri mesece. Gerrits se morskim volkovom ne ukloni.«

Pa jo mahne dalje, v drugo ulico. V Morianu imajo izvrsten tobak, Jon. Ni de-

narja. Z mojo pipo se Peer lahko igra. Spet v drugo ulico. Cvetlice za tvojo ženo, Jon. Prekleta mesto, da jo mir! Lepe krizanteme za tvojo Greeto, Jon? Ali še veš, Jon, povej: V prelepem mescu majniku... Slabe volje obstane pred cvetličarno. Fant, kje je zdaj tvoje srce? K vragu, premišlja Jon jedko, in tudi jaz pojdem k vragu. In tvoja ljubezen, mož? Spet čuti, kako mu trepetajo živci nad očmi; v zadnjem času se mu to večkrat primeri. Tvoja ljubezen Jon, tvoja nemočna ljubezen. Trudneje pohajkuje dalje. Noge ga skelijo. Tri mesece plače pri tistih judežih... Doma ni več kaj jesti, Gerrits, in premoga ni več. Zakaj so ga vrgli na cesto? Načela? Spet se zareži. Z njimi si zakrpam čevlje. To moraš doživeti, posebno ob tem licemerskem početu. Jon, ali ne bi odnehal od te zagrenjenosti? Pomisli na Greeto, na svojo Greeto, na Lientjo in na Peera? Zakaj so mi strli tilnik, strahopetci? Jon, in če pustiš denar, da ti ondi obleži... Tiste tri mesece? Če jim ga pustiš, bodo še bolj triumfirali.

Tu je slaščičarna. »Naši mamici!« se

Pomemben je bil prispevek koroške mladine ob priliki prireditve na Repentabru 10. julija. Prof. dr. Franc Cigan je znal izvabiti iz svojih mladih pevcev izredne finese ter jih razgibal v močne in viharne variacije.

ZAPISEK OB ROBU

Slovensko (v slabih slovenščini) pisano glasilo Italijanske komunistične partije »Delo« je v zadnji številki objavilo članek »Ob taboru slovenske katoliške mladine«. Če se bo vodstvu, ki je organiziralo tabor zdelo potrebno, bo na članek gotovo odgovorilo. Jaz nisem član vodstva, prištevam pa se med katoliške mladince. Vrstice, ki sem jih napisal, izražajo torej moje osebno mnenje. Odgovarjam le na nekaj točk.

Pisec članka žal ne pozna bogastva in življenjske sile katoliškega nauka. Zato gleda na tabor skozi komunistično po-barvana politična očala. Tabor ni bil političen. Bil je verska, narodnostna in socialna izpoved slovenske zamejske katoliške mladine. Resolucija je bila zaradi pomanjkanja časa sestavljena naglo in zato ni v njej vsega, kar smo obravnavali in sklepali na seminarju. Ker smo zamejska mladina, smo poudarili narodnostno vprašanje.

Narodna obramba seveda predpostavlja tudi politična sredstva za njeno izvedbo. Glede tega ima slovenska katoliška mladina jasen program in jasne poglede. Ne odklanja dialoga, zaveda pa se, da nas vleče italijanski komunizem v počasno potujčevanje. Zato ne more iskati pri komunistični mladini »političnih predlogov, ki naj pokažejo na izhod iz sedanjega stanja«. Sicer pa naj pisec članka v »Delu« pove, zakaj so v Sovjetski zvezi potlačili male narode, na primer Estonce, Letonce in Litvance? Zato slovenska katoliška mladina — ko gre za politiko — z vsem srcem podpira Slovensko katoliško skupnost in Slovensko skupnost.

Odkloniti moramo tudi socialno problematiko, kakor jo postavlja komunizem, ker sloni na materializmu in zanikanju svobode. In končno nismo tako nesposobni, da bi iskali zdravilo v komunizmu, ki na gospodarskem področju hodi od polomije do polomije skozi dolgih petdeset let. Za nas je krščanski socialni nauk pravi in dober, pa tudi moderen.

In še Vietnam. Ali ni bila igra »Edip v Hirošimi« en sam krik proti vojni, tudi proti vietnamski vojni? Ne moremo pa se s komunisti strinjati o ocenjevanju krivde in vzrokov za to vojno. Če Amerikanci poleg vojaških objektov bombardirajo tudi civilno prebivalstvo (kar pa je treba dokazati), to bombardiranje obsojamo, kakor obsojamo vse krutosti komunističnih

gverilcev, ki ubijajo ter mučijo toliko let tiste Južne Vietnamce, ki se jim nočejo pridružiti in se maščujejo tudi nad nedolžnimi otroci, ženami ter starčki. Če naj bo zakon ljubezni »vesoljen«, drago »Delo«, naj bo res vesoljen, torej tudi za žrtve komunističnega zverinstva. Ali ga je »Delo« (odnosno pisec članka) že kdaj obsodilo? Mi ga obsojamo, pa naj ga zagreši kdorkoli. Nočemo pa nasediti komunistični propagandi tudi v vietnamskem primeru.

Katoliški mladinec

Nove določbe glede posta

Konferenca italijanskih škofov se je sestala v Rimu v dneh 21. do 23. junija in dala nove smernice glede posta, ki se opirajo na apostolsko konstitucijo »Kesarje se« (Poenitemini) papeža Pavla VI., katera je bila izšla letos za začetek postnega časa. Nove določbe veljajo za vso Italijo, torej tudi za slovenske vernike tržaške, gorške in videmske škofije.

1. V bodoče sta dneva posta in vzdržka od mesa le še pepelnica in veliki petek.

2. Vzdržek od mesa je obvezen le na petke štiridesetdanskega posta.

3. Ostale petke in letu imajo verniki na izbiro, kakšen način pokore si naložijo: lahko ostanejo pri vzdržku od mesa, lahko pa izberejo namesto vzdržka od mesa tudi kako drugo pokorilo: npr. odpovedati se jedi ali pijači, ki nam je posebno ljuba, vzdržati se od tobaka ali kave ali slaščic ali pokaditi manj cigaret; opustiti obisk kino predstave ali gledanja televizije; opraviti kako nabožno delo (rožni venec, obisk Najsvetejšega, sv. maša, sv. obhajilo, križev pot, duhovno branje); izvršiti kako telesno ali duhovno delo usmiljenja ali dati miloščino; z večjo vestnostjo opraviti stanovske dolžnosti ter se potruditi biti dober in potrpečljiv s tistimi, ki so nam blizu.

4. Dolžnost vzdržka od mesa veže na označene dneve vse katoličane, ki so izpolnili 14. leto; vzdržek od mesa in post pa vežeta kot do sedaj vse, ki so izpolnili 21. leto in še niso začeli šestdeseto. Kdor bi se iz katerega koli pametnega razloga ne mogel postiti ali vzdržati od mesa (kar velja tudi za pepelnico in veliki petek), naj to nadomesti s kakim drugim dobrim delom.

»Dve sto osemdeset.«

»Nate. Spravite mi jo nocoj v hišo.«

»Se nocoj?« Mitjens privzdigne obrvi.

»To bo težko.«

»Nocoj,« pravi Jon, »ali pa vzamem denar nazaj.« In ga že ni več. Zdjaj v slaščičarno.

»Jutri pošljite torto. Na njej naj bo zapisano "Naši ljubi mamici!"«

Pa v cvetličarno.

»Takle šopek krizantem!«

»Da, gospod, bomo uredili.«

Nato pa na Wolvesto. Ničesar ne izdaj, Jon, in molči.

Greeta je pravkar skuhala kavo. V peči prijetno gori.

»Vzela sem še zalogo od rajne Nete,« vzdihne Greeta, »toda treba bo čimprej plačati.«

»Prav, otrok, izvrstno.«

Jon srka kavo in se plazi s Peerom in Lientjo po tleh. Igrajo se mačko in miš. Miza se pomika z njimi, stoli se majoje. Greeta prav ne razume nenadne spremembe. »Mijav,« pravi Jon in Peer odgovori: »Piipi!« Lientje se spravi molče v kot.

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Ob petnajsti obletnici smrti skladatelja Vinka Vodopivca

Ta petek, 29. julija, bo poteklo petnajsti let, odkar je v Kromberku pri Gorici umrl župnik Vinko Vodopivec, naš nepozabni primorski skladatelj. Nič boljšega ni mogla

zato storiti Zveza slovenske katoliške prosvete in Goriškem, kot da je postavila za zaključek prosvetno-kulturne sezone 1965-66 na oder v Katoliškem domu v Gorici 19. junija t.l. spevoigro »Kovačev študent«, ki jo je Vinko Vodopivec uglasbil na besedilo pokojnega podmešskega župnika Kovačiča.

Vinko Vodopivcu bo slovensko ljudstvo, še posebej pa rojaki s Primorskega, vedno dolgovalo hvaležnost in tople spomin, saj je s svojimi skladbami prinesel v naše pevske zборе toliko življenja in med naše ljudi toliko priljubljenih melodij.

Po rodu je bil iz Ročinja ob Soči, kjer se je rodil 16. januarja 1878. V mašnika je bil posvečen 15. julija 1901. Duhovniška pot ga je peljala v Kamnje in v Črniče v Vipavski dolini; med prvo svetovno vojno je živel kot begunec v Cerkljici na Notranjskem, a kot župnik je deloval vse od leta 1907 pa do smrti leta 1951 v Kromberku.

Ob svoji zlati maši si je sam sestavil pesmico, kjer je poudaril svoj poklic kot duhovnik in skladatelj. Takole se glasi:

Učitelj oče in organist,
bila mati sveta žena.
Da mašnik sem in komponist,
hvaležen sem obema.

Kdor melodijo srcu dal,
so očka dragi bili;
da mašnik božji sem postal,
so mamca izmolili.

Nov župnik na Placuti

Župnijo sv. Vida in Modesta, kjer je ob 10^h dopoldne vsako nedeljo tudi slovenska služba božja, upravljajo trije franciskani iz tridentske province (Trento). Ker je sedanjemu župniku p. Gregoriju Nicoletiju potekla njegova triletna službena doba, ga bo sedaj nasledil p. Epifanij Bresanin, do sedaj župnik pri Mariji Milosti v ulici Rossetti v Trstu. P. Gregorij Nicoletti pa je bil imenovan za predstojnika franciskanskega samostana v Campolosso (Trento).

Tudi slovenski verniki župnije sv. Vida in Modesta želijo odhajajočemu g. župniku obilje božjega blagoslova na novem službenem mestu in se mu zahvaljujejo za vse, kar je dobrega storil v njih dušni prid, novemu župniku pa kličejo dobrodoščilo v trdnem upanju, da bo znal biti razumevajoč dušni pastir za potrebe obeh narodnih skupin, ki sestavljajo faro na Placuti.

14. julija je spolnila 90 let življenja Frančiška Spacal, rojena v Standrežu in sedaj živeča v Gorici. Naj bi sledili še novi jubileji!

Zaključen tečaj slovenščine in nemščine za organe javne varnosti

Na pobudo turističnega urada se je v Gorici vršil tečaj za tuje jezike, katerega je z uspehom obiskovalo 18 organov javne varnosti. Vršil se je v prostorih osnovne šole v ulici Cappuccini. Tečaj nemščine je vodila prof. Eda Polesj in udeležilo se ga je 13 tečajnikov, tečaj slovenščine pa je vodil prof. Stefan Bukovec, ki je imel 5 »učencev«, med njimi enega maršala in tri brigadirje. Vsi so z uspehom dovršili tečaj, ki se je zaključil v četrtek, 21. julija z lepo slavnostjo in zakusko na karabinjerski postaji v ulici Sauro. Vsi udeleženci so prejeli diplome, mi pa jim od svoje strani še posebno čestitamo, ne toliko k uspehu, kolikor k dobri volji in pravemu razumevanju, ki so ga pokazali ti pripadniki organov javne varnosti na našem obmejnem področju. Dalj so vsem ostalim dober zgled, kako je za pravo sožitje v jezikovno mešanih krajih nujno potrebno znanje vseh govorečih jezikov.

Sovodnje

Pretekli ponedeljek, 25. julija je po težki bolezni umrl Dominik Kuzmin, večletni sovodnjiški cerkovnik v starosti 71 let. Naslednji dan smo ga pokopali na domače pokopališče ob velikih udeležbi. Rajniki je bil zelo veren mož ter tih in skromen družinski oče. Vsi brez izjeme so ga spoštovali in ga kot vestnega cerkovnika imenovali kar »nunc Dominik«. Zelo rad je skrbel za snago v cerkvi in kar je najbolj važno, opravljal je svoje delo tiho in vestno.

Poleg zavratne bolezni, ki jo je nosil v sebi, ga je pred sedmimi leti pri mlatvi podrl na tla vol in od tedaj je moral dati slovo cerkovniški službi in iskati zdravja v goriški bolnišnici. Lansko leto v juliju mu je umrl nenadoma sin Zvonko, desna roka pri hiši; pol leta nato mu je od žalosti shirala še žena Ana. Žalost in osamelost sta bolnega Dominika močno potrla, bolezen pa je vse bolj napredovala in ga vsega zmučenega spravila v grob. Dobremu krščanskemu možu naj bo Bog bogat plačnik, njegovi duši pa večni mir in pokoj. Vsem njegovim preostalim naše občuteno sožalje.

Dela na cesti Gorica-Zagaj v polnem razmahu

Provincialna cesta Gorica-Zagaj, ki teče skozi Sovodnje, Rubije, Petejane in Zdravščino in se v glavnem drži železniške proge na enem in Soče na drugem kraju, je bila do sedaj precej zanemarjena. Ker ni bila asfaltirana, je bila poleti polna prahu, v deževnem času je pa mrgolelo kotanj.

Sedaj je prišla na vrsto tudi ta cesta. Goriško gradbeno podjetje Mattioli je prevzelo vsa dela za vsoto 270 milijonov lir, pri čemer je vključen tudi novi most čez Vipavo.

Cesta bo široka s svojo novo asfaltno prevleko 8,50 m. Dela se vršijo na dolžini 10,800 km. Iz Gorice do Sovodnj se sedaj že lahko pride po asfaltu. Tam sedaj urejajo odtočne kanale, zaradi česar pogled na glavno ulico naselja ni ravno vabiljiv. Pri občinski hiši v Sovodnjah se začneja 900 m dolg odsek nove ceste, ki bo vas po novemu mostu naravnost vezala s postajo Rubije in s cesto, ki po železniškem podvozu prihaja od Gabrij v smeri proti Zagaju.

Doberdob

Mrtvaški zvon je v nedeljo naznanil v naši vasi, da je umrl na Polanah Ivan Lavrenčič. Učakal je 75 let v svoji ljubljenski družini, zvest Bogu, svojemu narodu in svoji kraški zemlji. Bil je delaven, moder, miren in duševno močan ter ostal takšen tudi, ko se mu je ponesrečil sin in ko mu je strela prizadejala požar. V pogosti molitvi, zlasti pri redni nedeljski maši si je od Boga izprosil potrebnih milosti in moči za svoje življenje pa tudi za lepo, srečno smrt. Bil je zato spoštovan od ljudi, kar je pričala velika udeležba v ponedeljek zvečer pri pogrebu. Bog mu daj pokoj in plačilo, sorodnikom tolažbo, vsem pa naj ostane v lepem spominu.

Praznično zvenenje nas bo prihodnji teden spomnilo, da bo v petek »Marija Snežnica«, katere zunanjo slovesnost bomo praznovali v nedeljo, 7. avgusta. Za slovesno farno mašo bomo imeli, tako upamo, v svoji srednji enega letošnjih no-

vomašnikov iz Slovenije. Zvečer pa bo kot je že navada, procesija s svečami in Marijinim kipom. Zaključek bo z govorom g. Vidmarja (upamo in želimo) ter še s kakšno poučno zanimivostjo (kot vsako leto). Ze sedaj vabimo vse prijatelje, sovaščane in častilce Matere božje, od blizu in od daleč!

Nini Orzan bo spet skočil v Sočo

V nedeljo, 31. julija bo imela Gorica spet svojo športno senzacijo. Točno ob 12^h misli skočiti Nini Orzan v Sočo s pevskega mosta v globino 20 m. Ta skok bo že tretji, saj je isto storil že leta 1964 in 1965.

TRŽAŠKE NOVICE

Prav prijetno je vse občinstvo na Repentabru presenetil novi moški zbor »Fantje izpod Grmade« pod vodstvom Iva Kralja

Duhovniške spremembe v tržaški škofiji

Zadnja številka tržaškega škofijskega lista navaja naslednje spremembe med slovenskimi duhovniki: g. Jože Kunčič je bil 17. aprila imenovan za župnika v Sv. Križu. Župnijo je že več let vodil kot upravitelj. G. Lojze Zupančič je zapustil župnijo Boljunc in je s 1. julijem nastavljen v Marijinem svetišču na Vejni. Istega dne je postal upravitelj župnije Boljunc g. Marij Gerdol. G. Gerdol je bil dolga leta dušni pastir slovenskih vernikov v župniji sv. Vincenca v Trstu. 15. julija pa je bil imenovan g. Anton Surina za dušnega pastirja slovenskih vernikov pri Sv. Vincencu.

Sobratom želimo veliko božjega blagoslova in uspehov na novih mestih Gospodovega vinograda.

Dom duhovnih vaj v Trstu

9. julija je g. škof blagoslovil kapelo v novem domu duhovnih vaj, ki se imenuje »Le Beatitudini« (Blagri). Kapela je posvečena Jezusu Učitelju. Z blagoslovom kapele je dom duhovnih vaj tudi začel služiti svojemu namenu. Prvi tečaj duhovnih vaj vodi sam g. škof, v jeseni pa bo še vodil duhovne vaje za duhovnike.

Dom duhovnih vaj je zgrajen na zelo lepem kraju ob cesti, ki gre od Foccanoni proti Opčinam. Umaknjen je toliko s ceste, da promet ne moti zbranosti. Zgrajen je po sodobnih načelih, da se udeleženci duhovnih vaj in raznih rekolekcij čim lažje posvetijo razmišljanju in zbranosti.

Zaključili so se zrelostni izpiti na slovenskih šolah

Letos je polagalo zrelostne izpite na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu 118 kandidatov, med katerimi je bilo 19 Goričanov (8 iz učiteljske in 11 s klasičnega liceja). V Gorici namreč ni teh zrelostnih izpitov ob koncu leta.

Uspešno je prestalo preizkušnjo 47 dijakov in dijakinj (39,8%), popravne izpite ima 51 kandidatov (43,2%), za eno leto odklonjenih pa jih je bilo 20, t.j. 16,9%. Z ozirom na lansko leto je opaziti izboljšanje v uspehih pri maturi, saj je letošnji odstotek uspešno končanih zrelostnih izpitov višji od lanskega. Tudi kandidatov je bilo letos znatno več (lani 84, letos 118).

Zrelostni izpit so polagali dijaki s klasičnega ter znanstvenega liceja, z učiteljskega in trgovske akademije. Najlepši uspeh so dosegli maturanti s klasičnega liceja, ki so izdeali z 61,1%. Pokazali so prav dobro znanje slovenščine. Ni manjkalo devetic in desetec, pa tudi v latinščini, grščini in filozofiji so se dobro izkazali.

Letos bo svoj skok posvetil nogometnemu klubu Inter iz Milana, katerega navdušen navijač je in ki je letos že desetič postal italijanski državni prvak. Oblekel se bo v Interjevo majico, ki jo krasi deseter zvezd in nato opravi skok. »Če bi trener državne reprezentance Fabbri bolj upošteval pri sestavi moštva Interjeve igralce,« je zavzeto dejal, »bi ta teden še gledali italijanske nogometaše na televizijski plošči. Tako pa...«

Vsako ima pravico do svojega mnenja. Mi želimo Orzanu le, da se mu skok posreči, Inter in državna reprezentanca pa si bosta že znali pomagati, saj jima težkih milijonov ne manjka.

RADIO TRST

Spored od 31. julija do 6. avgusta 1966

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojnu. 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Črna rožica«. — 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera naš čas. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.30 »Stiska«, radijska drama, ki jo je napisal Mirko Mahnič. — 17.00 Popolnaski ples. — 18.00 Sergej Prokofjev: Simfonija št. 5, op. 100. — 19.15 Nedeljski vesnik. — 20.30 Iz slovenske folklore: Radijski Bednarik: Pratika za prvo polovico avgusta. Ponovitev v torek ob 12.00. — 22.00 A. Paccagnini: Tretji koncert za sopran in orkester. Orkester gledališča La Fenice iz Benetk.

Ponedeljek: 12.15 Počitniška srečanja pripravil Saša Martelanc. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. — 18.30 F. K. Richter: Simfonija v g-molu. — 18.50 Glasba za pihala. — 19.15 Iz ženskih tednikov revij. — 20.35 V. Bellini: »Puritanci«, opera na melodrama v treh dejanjih.

Torek: 18.30 Ustvarjalci moderne glasbe. Samuel Barber: Two Essays za orkester, op. 17. — 19.15 Spoznavajmo naravo, napisala Mara Kalan. — 21.00 Glas v slovenski literaturi: Ivan Tavčar: »Blegoš«. — 21.20 Iz niza javnih koncertov Radia Trst v sezoni 1965-66. Sopranistka Ada Merni, pri klavirju Livio Picotti. — 22.45 Črni cvet, jazzovska revija.

Sreda: 12.15 Turistični razgledi, pripravil Franc Orožen. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Brahmsova komorna dela. — 19.16 Sodobne bolezni, napisal G. Garavaglia: (5) O vzrokih bolezni te snobe. — 19.30 Motivi, ki so mladim všeči. — 20.35 Glasbene razglednice. — 21.00 Simfonični koncert orkestra gledališča G. Verdi v Trstu. V odmoru (približno ob 21.35) Knjižne novosti: Anton Ingolčič: »Lastovka čez ocean«, ocena M. Jevnikarja.

Četrtek: 12.00 Josip Jurčič: »Deset bratov« (9) »Piskav izginje«, priredba Matina Jevnikarja. Izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. — 18.30 Violinist Isaac Stern. Alban Berg: Koncert za violino in orkester. — 19.00 Zlata skrinjica. Otroške pesmi in skladbe. — 19.40 Zbori Furlanije-Juljske krajine: Zbor »Montasio« iz Trsta. — 21.00 »Oblasti enodejanka, ki jo je napisal Branislav Nušić. — 23.00 Vokalna polifonija.

Petek: 12.15 Zena in dom, pripravila Jadviga Taljat. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Slovenski solisti: Pianist Pavel Sivic. — 18.50 L. Boccherini: Simfonija v c-molu. — 19.15 Umetnostne galerije v Italiji: Milko Bambič: »Galerija 'Uffizi'« v Firencah. — 20.30 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe simfoničnega orkestra RAI-a iz Milana. — 22.00 Sindikat v moderni državi: Pietro Rescigno: (5) »Težavna pot sindikalnih svoboščin«.

Sobota: 12.15 Zivalstvo Jadranskega morja: »Raki in rakavice«. — 15.30 Otroški zbor osnovne šole iz Trnovca pri Ljubljani. — 16.00 Volan. Oddaja za avtomobiliste. — 16.20 Aleksij Pregarc: »Zmaj goslovje gospe Marije«, delo nagajeno na natečaju RAI-a 1965 za izvirne slovenske novele. — 16.50 Kraji in dežele v simfonični literaturi. Jan Sibelius: Finska, simfonična pesnitev. — 18.30 Panorama ameriške folklorne: »Črnske pesmi«. — 19.15 Počitniška srečanja, pripravil Saša Martelanc. — 21.00 Josip Jurčič: »Deset bratov« (10) »Kvas doštudira in se poroči z Manico«.

DAROV:

Za Zavod sv. Družine: N. N., Sovodnje, 2.500; zbirka za kat. zavode, Zgonik, 2.500; Muhr Oton 1.000; namesto cvetja na grob pok. Jerneja Grum, R. P. 1.000 lir.

Vsem dobrotnikom iskren Bog povrni!

Popravljamo: Družina Vrtovec je darovala za Zavod sv. Družine v Gorici v počastitev spomina prof. Milana Bekarja 20.000 (ne 10.000 lir, kot je bilo pomotoma objavljeno v Kat. glasu 7. julija).

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Kmečka banka

GORICA - ul. Morelli 14 - tel. 2206

vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, vezane in proste hranilne vloge, posojila, vnovčenje in diskontiranje trgovskih menic, posli z inozemstvom, nakup tuje valute, plačevanje davkov in tako dalje)